

ИНСТИТУТ ПО БИОРАЗНООБРАЗИЕ И ЕКОСИСТЕМИ
Вх. № 1550-10-05-06
от 26.11.2014

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за професор в Професионално направление 4.3. „Биологични науки“, научна специалност "Ботаника", обявен за целите на секция „Флора и растителност“ на отдел „Растително и гъбно разнообразие и ресурси“, ИБЕИ-БАН, публикуван в „Държавен вестник“, брой 64, от 05.08.2014 г. с кандидат доц. д-р Светлана Темелкова Банчева

от доц. д-р Петър Желев Стоянов, Лесотехнически университет, определен за член на научното жури по конкурса съгласно Заповед No 195/09.10.2014 г. на Директора на ИБЕИ.

1. Кратка информация за кандидата.

В обявения конкурс за професор участва един кандидат - доц. д-р Светлана Темелкова Банчева. Тя е завършила висше образование с магистратура по ботаника през 1990 г. Защитила е дисертация за ОНС „Доктор“ през 1999 г. след редовна докторантура. Работила е като асистент по ботаника в БФ на СУ „Св. Климент Охридски“ (1991-1995) и като научен сътрудник (1998-2007) в Института по Ботаника – БАН (сега част от ИБЕИ). От 2007 г. е доцент (ст.н.с. II ст.).

2. Общо описание на научната продукция

Доц. Банчева е представила общо 87 публикации, като първите 34 в списъка са рецензирани при защита на докторска дисертация и хабилитиране за доцент. По настоящия конкурс се оценяват 53 публикации. Те могат да бъдат класифицирани по следния начин: 18 са статии в списания с Импакт фактор, 17 – в научни списания без импакт фактор, седем публикации в сборници от конференции у нас и в чужбина, една глава от книга с международна редколегия на английски език, една книга – монографична разработка за пилотната мрежа от малки защитени местности за опазване на редки растения в България, осем статии в Червената книга на България (т. 1) и една – в книга за важните места за растенията у нас.

Три работи са с монографичен характер. Освен посочената вече книга за пилотната мрежа от малки защитени местности за опазване на редки растения в България, другите две от тях са статии, публикувани в престижни международни списания с Импакт фактор. В тях доц. Банчева в първия случай тя е втори автор от четирима, а във втория – четвърти автор от седем.

Количеството и качеството на научната продукция на доц. Банчева отговаря напълно на наукометричните изисквания на ИБЕИ-БАН за заемане на академичната длъжност професор.

3. Научни приноси

Научните изследвания и постигнатите приноси на кандидата за професор доц. Банчева могат да се класифицират условно и най-общо в следните направления:

- Систематика и еволюция на висши растения

В тази област правят впечатления приносите към таксономията и номенклатурата на род *Centaurea* L. s.l., като са описани шест вида нови за науката. Получена е богата информация за поленовата морфология, кариотипа и генетичното разнообразие на изследваните видове, като във всички случаи прави впечатление използването на съвременни методи на изследване и генетични маркери (изоензими, ITS, ETS, и др.).

Някои проучвания имат пионерен характер или за изследваните видове, или за България. Проведените изследвания са послужили като основа за нови таксономични решения и ревизия на съществуващи схеми.

- Фитохимия и хемотаксономия.

Тази част от приносите на доц. Банчева е осъществена в повечето случаи в сътрудничество с колеги-химици. В резултат на задълбочени изследвания на голяма група сложноцветни растения от трибус *Cardueae* (Asteraceae) са установени различни класове химични съединения – сексквитерпеноиди, флавоноиди и др., които са наречени общо „вторични метаболити“. Такива изследвания за много от видовете са направени за пръв път. Информацията от изследванията е използвана и за решаване на таксономични задачи.

- Флористични проучвания и опазване на флората и растителността

Доц. Банчева е съобщила голям брой нови находища за различни видове висши растения в България в общо 34 флористични съобщения. Едновременно с това значителна част от нейното творчество е посветено на опазването на флористичното и растителното разнообразие. Освен, че е водещ автор в монографията за изграждане на пилотна мрежа от малки защитени територии, тя участва активно в написването на Червената книга на България, т. I, в изследването на растителни видове с високо консервационно значение и в проучванията във връзка с обявяването на територии за важни места за растенията.

Научно-приложните и методичните приноси на доц. Банчева са почти изцяло свързани с опазването на флористичното и растително разнообразие у нас. Тук могат да се посочат оценките по критериите на IUCN на видове с консервационно значение, в изработването на Червения списък на висшите растения в България, плановете за действие за опазване на различни видове, методичните разработки за картиране, за оценка на природозащитно състояние и мониторинг и др., които са подробно и добросъвестно описани в представената справка за приносите.

4. Цитирания

Доц. Банчева е представила списък от 229 цитирания, от които 108 – в списания с Импакт фактор, а останалите – в списания без Импакт фктор, в книги, дисертации и др. Цитирани са общо 58 работи. Цитирания под номера 58 и 70 представляват самоцитирания, тъй като съавтор на доц. Банчева цитира тяхна обща публикация. Независимо от това, броят и характерът на цитиранията надвишава значително минималните наукометрични изисквания на ИБЕИ-БАН за заемане на академичната длъжност професор.

5. Преподавателска дейност.

Преподавателската дейност на Доц. Банчева включва работа като асистент по ботаника в БФ на СУ „Св. Климент Охридски“ (1991-1999) и лекции по различни дисциплини по време на периода, в който е гостуващ професор в Университета в Палермо, Италия. Била е ръководител на един успешно защитил докторант, в момента ръководи други двама докторанти. Ръководила е и една успешно защитена дипломна работа за ОКС „Магистър“.

6. Научно-приложна дейност

Кандидатката за професор доц. Банчева е участвала в седем проекта, финансирани по финансовите механизми на ЕС, на шест от които е била ръководител, в пет проекта, финансирани от български източници и в три проекта по ЕБР. Освен това

тя е участвала в множество проекти и задачи с локално значение, като разработване на планове за действие, планове за управление на защитени територии и др. Тази активност показва, че тя е познат и търсен за сътрудничество учен.

7. Заемани административни и експертни длъжности

Доц. Банчева участва активно в научната дейност на ИБЕИ-БАН като член на Научния съвет на бившия Институт по Ботаника (2008-2010), след това като член на Учредителния и редовния НС на ИБЕИ-БАН (2010-до сега). През 2010 г. е ръководител на секция „Флора и флорогенеза” към ИБ-БАН, а от 2010 до сега е ръководител на отдел „Растително и гъбно разнообразие и ресурси” към ИБЕИ-БАН.

8. Заключение.

Общият преглед и анализът на документите по конкурса показват, че доц. д-р Светлана Банчева отговаря напълно на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и на Критериите на ИБЕИ – БАН за заемането на академична длъжност „професор“. Представената информация показва, че тя значително надвишава изискваните стойности на критериите. Допълнителни положителни моменти са и участието ѝ в ръководните органи на Института, ръководството и работата по много научни и приложни проекти. Всичко това ми дава основание да препоръчам на почитаемото научно жури да гласува за присъждането на доц. Светлана Темелкова Банчева на академичната длъжност „професор“ по научна специалност „Ботаника“.

25.11.2014 г.
София

Изготвил становището:
доц. П. Желев